

Verslag concept

Statencommissie Economie, Financiën en Bestuur

Datum	:	26 oktober 2020
Commissievoorzitter (plv.)	:	mw. S. Doevendans
Commissiegriffier	:	mw. M. de Zwart
Telefoonnummer/e-mail	:	zwartm@noord-holland.nl

Aanwezig:		
	Commissievoorzitter	mw. S. Doevendans
	Commissiegriffier	mw. M. de Zwart
5	Leden van de commissie	FvD R.J. Dekker, J. Dessing
		GL dhr. G. Zaal
		VVD dhr. G. Hartog, mw. M. van Meerten
		D66 dhr. E. Kanik, mw. A. Kapitein
10		PvdA dhr. J. Carton, dhr. T. Wagelaar
		PVV --
		SP mw. A. de Groot, dhr. W. Hoogervorst
		CDA dhr. D. Heijnen
		PvdD Ines Kostic, dhr. F. Zoon
15		50plus dhr. M. van Dregt
		CU dhr. M. Klein
		Denk --
		Fractie Baljeu --
	College van GS	mw. Z. Pels, mw. I. Zaal, hr. E. Stigter en de hr. A. van Dijk
20	Afwezig	mw. I. Bezaan (PVV), mw. C. Kuiper (CDA)
	Notulist	Moneypenny/H. Mutsaerts
25		

Agenda

1. Opening en mededelingen
- 30 2. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten
 - 2.a. Vooruitblik op de komende vergadering(en) a.d.h.v. strategische agenda
3. Inspreekhalftuur
4. A-agenda Algemeen
 - 35 4.a. Blauwdruk uitvoering motie 42 (herstelfonds)

Pagina 2

4.b. Voordracht begroting 2021 en Memorie van Antwoord

- 40
- 5. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
 - 6. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
 - 7. Rondvraag portefeuille mw. Pels en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
 - 8. A-agenda IPO, ICT en Data en subsidies algemeen (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Stigter)
- 45
- 8.a Statenvoordracht Begroting 2021 IPO & Bij12

- 50
- 9. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
 - 10. A-agenda Financiën
 - 10.a. Voordracht Controleprotocol controle jaarrekening 2020
 - 11. Sluiting
 - 12. C-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)
- 55
- 13. C-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
 - 14. C-agenda IPO, ICT en Data en Subsidies algemeen (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Stigter)
- 60
- 15. C-agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern Control, Juridische Zaken, Archief, PS- en GS zaken (EFB onderwerpen portefeuille CdK Van Dijk)
 - 15.a Juridische Zaken: Brief GS aan PS inz. Jaarverslag Hoor- en adviescommissie 2019
- 65
- 16. C-agenda Algemeen

70

75

80

85

90

95

100

105

Agenda

110

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de digitale commissievergadering om 13.15 uur en heet alle aanwezigen welkom. De vergaderorde wordt toegelicht. Mw. Bezaan (PVV) – zij zal niet vervangen worden – en mw. Kuiper (CDA) hebben zich afgemeld. Mw. De Groot (SP) wordt als duo-commissielid welkom geheten in de vergadering als opvolgster van mw. Van Oorsouw. Mw. Nanninga (FvD) is met zwangerschapsverlof en wordt vervangen door dhr. Dessing.

115

Op 23 november a.s. vindt van 09.30 tot 11.20 uur een werkbezoek plaats aan ProBiblio, hetzij (gedeeltelijk) fysiek en/of digitaal. Hierover volgen nadere berichten.

120

2. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten

De **voorzitter** constateert dat de agenda ongewijzigd wordt vastgesteld, evenals de lijst van moties en toezeggingen, de strategische agenda en het verslag van 28 september 2020.

125

2.a. Vooruitblik op de komende vergadering a.d.h.v. strategische agenda

De **voorzitter** meldt dat voor de – digitale – commissievergadering van 30 november a.s. de volgende punten op de agenda staan: Startnotitie Europa, Statenvoordracht Wensen en bedenkingen bij subsidievestiging fractiebijdragen n.a.v. rapport van bevindingen 2019–2020, laatste begrotingswijziging 2020, voortgangsrapportage economische agenda, voortgangsrapportage datastrategie, hoogwaardige digitale verbindingen, initiatiefvoorstellen

130

SP en advies GS: steunpunt inventarisatie erfgoed en steunpunt vrijwilligers erfgoed en de legesverordening.

3. Inspreekhalfluur

135 Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

4. A-agenda Algemeen

4.a. Blauwdruk uitvoering motie 42 (herstelfonds)

140 De heer **Sutorius**, directeur van Artis, spreekt in. Begin dit jaar stond de lancering van het ambitieuze masterplan gepland dat onder andere ziet op het dichterbij brengen van de natuur en daarnaast op het voor de toekomst geschikt maken van Artis, zoals door het aanpassen van dierenverblijven. Vanwege corona is Artis in haar historie van 132 jaar voor de eerste keer gesloten en daardoor wordt men hard getroffen. Die trend zal zich ook voor de periode na corona voortzetten, omdat de vaste kosten doorlopen (dierenverzorging, onderhoud en
145 beheer park en erfgoed) en inkomsten ontbreken. Ondanks reeds doorgevoerde ingrijpende bezuinigingen verwacht men dit jaar een verlies van 10 miljoen euro en in 2021 waarschijnlijk 5 miljoen euro. Een aantal noodzakelijke investeringen kan niet uitgesteld worden, daarom worden het Rijk, provincie en gemeente opgeroepen om gezamenlijk steun te verlenen. In
150 motie 42 zijn drie doelen geformuleerd: vermindering van de CO2-uitstoot in de gebouwde omgeving, versterking culturele en maatschappelijke sector en meer en goed geschoold personeel voor de technische sector. Het Artis Aquarium is een van de meest bijzondere monumenten in Nederland maar in de vele jaren van het bestaan is het zoute water in de muren en plafonds getrokken en daarom wordt het vanwege de onveilige situatie in februari 2021 gesloten voor duurzame restauratiewerkzaamheden. De verduurzaming van het
155 aquarium kost totaal 7 miljoen euro. Hiermee wordt niet alleen het erfgoed behouden, maar kunnen ook duurzaamheidsverbeteringen door middel van innovatieve toepassingen doorgevoerd worden. De commissie wordt opgeroepen om de door GS voorgestelde subsidieregeling voor de verduurzaming van Rijksmonumenten in het kader van motie 42 te omarmen.

160

Dhr. **Heijnen** (CDA) vraagt of er naast het aquarium, nog andere projecten in het park zijn die in aanmerking komen voor de gelden van motie 42. Welke begroting is beschikbaar voor het aquarium en welk bedrag zou de provincie moeten bijdragen?

165 Dhr. **Hoogervorst** (SP) vraagt op welke termijn duidelijkheid ontstaat over de benodigde bijdragen voor het aquarium en welke andere bronnen voor financiële ondersteuning aangeboord kunnen worden.

170 Dhr. **Dekker** (FvD) constateert dat de gelden beschikbaar komen uit een revolverend fonds. Gezien de financiële situatie van Artis, zijn er mogelijkheden voor het laten terugvloeien van de gelden? Is er een bijdrage gevraagd aan de gemeente Amsterdam?

175 Ines **Kostiç** (PvdD) refereert aan de discussie over dierentuinen in het algemeen en de voor- en nadelen van het fokken van dieren middenin een stad. Denkt Artis na over andere functies zoals het opvangen van dieren die tijdelijk niet in de eigen leefomgeving terecht kunnen?

Dhr. **Sutorius** reageert als volgt. Het project kost in totaal ruim 30 miljoen euro waarvan 7 miljoen euro voor het doorvoeren van verduurzamingsmaatregelen. Voor de andere projecten

180 bestaat niet dezelfde urgentie als voor het aquarium. De huidige stand van het aquarium is zo slecht dat het misschien gesloopt moet worden als het niet gerestaureerd wordt. Er wordt al sinds een jaar gesproken met de gemeente en die zal 15 miljoen euro bijdragen aan de restauratie van het aquarium. Daarnaast ontvangt men een kleine subsidie van de RCE, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed voor iconische monumenten en er zijn
185 onderhoudssubsidies beschikbaar. Tevens is men in gesprek met particulieren. Van de provincie wordt in deze crisis een grote bijdrage van een aantal miljoen euro verwacht ten behoeve van het behoud van het gezamenlijke erfgoed; terugbetaling van deze gelden uit het revolverende fonds zal niet mogelijk zijn vanwege reeds bestaande exploitatietekorten. In februari wordt het aquarium gesloten en zal er gestart worden met de restauratie, dus de gelden zijn op korte termijn nodig. Het restauratieproject duurt ongeveer 3 tot 5 jaar. Tijden
190 veranderen en dus ook de functie van Artis. Sinds de jaren 70 wordt op een andere manier naar de functie van dierentuinen gekeken en deze ontwikkelt zich naar het stimuleren van het publiek om op een verantwoorde manier met de natuur om te gaan. Dat uitgangspunt is dus breder dan enkel de functie van dierentuin. Het houden van dieren/fokprogramma's garanderen het instandhouden van diersoorten (2 soorten zijn in het wild uitgestorven)
195 waarbij intussen de keuze is gemaakt om geen ijsberen en nijlpaarden meer te houden, omdat daar niet voldoende voor gezorgd kan worden. Tevens spelen dieren een grote rol in het brede verhaal van duurzaamheid.

Mw. **Kapitein** (D66) ondersteunt de drie uitgangspunten in de motie: vermindering van CO₂-
200 uitstoot in de gebouwde omgeving, versterking culturele en maatschappelijke sector en meer en goed geschoold personeel voor de technische sector. Het versterken van de maatschappelijke infrastructuur zal broodnodig zijn. Men is heel blij met de inzet op de derde lijn, namelijk behoud van het technisch personeel en het afstemmen van deelmarkten. Men kijkt uit naar de resultaten.

205 Dhr. **Heijnen** (CDA) heeft de motie van de coalitie mede ingediend om de economische crisis te bestrijden. De gelden die beschikbaar komen voor de gebouwde omgeving, zijn een mooie investering in duurzaam herstel, maar 100 miljoen euro is niet toereikend om voldoende impact te kunnen maken bij duurzaamheidsprojecten. Daarom moeten de gelden verstandig
210 en goed geïnvesteerd worden. De inzet van de gelden door middel van tranches wordt toegejuicht, alhoewel er nu te weinig focus wordt gelegd, want hiermee moeten zowel particuliere woningeigenaren, bedrijventerrein, maatschappelijk vastgoed en de cultuursector worden gefinancierd en de arbeidsmarkt voor de technieksector worden versterkt. In latere tranches wordt de maatschappelijke sector betrokken en komt er aandacht voor de
215 woningbouwcorporaties. Met de besteding van het budget over alle genoemde thema's kan onvoldoende impact bereikt worden. GS worden daarom verzocht om nogmaals de toegevoegde waarde van de provincie te heroverwegen bij investeringen in bedrijventerreinen, maatschappelijk en cultureel vastgoed en de arbeidsmarkt voor de technieksector. De Nederlandse woningvoorraad is belangrijk, maar met 1,3 miljoen huishoudens is dit een
220 opgave voor het Rijk. Het geld komt ten laste van de reserves, maar niet wordt bij alle voorstellen vermeld dat het om revolverende fondsen gaat en wordt niet genoemd wanneer de gelden weer terugbetaald moeten zijn teneinde de reserves te kunnen inzetten voor de oorspronkelijke doelstellingen.

225 Dhr. **Zaal** (GL) is blij met de opgave die de provincie op zich neemt voor een groen en duurzaam herstel. Het inzetten van de middelen gebeurt zorgvuldig op basis van een

(leer)proces van geleidelijkheid. Het verdelen van de gelden in tranches is dus verstandig. De eerste tranche betreft iets minder dan 10% van het totale bedrag, dus als er in 2021 een vaccin komt, dan is het wellicht te laat voor de besteding van de volgende tranches. Hoe ziet de timing van de volgende tranches eruit? Wat is de definitie van effectiviteit bij het leerproces als voorwaarde voor de investeringen? Wellicht kan nu reeds als ijkpunt een kengetal worden vastgesteld, want dit ontbreekt vooralsnog in de brief. De monitoringssystematiek spreekt van contextanalyses, het volgen van de voortgang van de uitvoering en reflectie en evaluatie. Is dat voldoende? Wanneer kan van een succes gesproken worden bij bijvoorbeeld de maatregel woningabonnement? Wanneer is de maatregel versterking van de energieloketten een succes? Hier moeten concrete eisen voor geformuleerd worden. Worden er kengetallen vastgesteld? De reserves worden nu ingezet en de jaarlijkse afschrijvingen komen 'voortaan' ten laste van de begroting. Wat betekent 'voortaan' in deze zin in de brief? Misschien is het goed om de technische toelichting hierop in een aparte notitie op te nemen en hiermee niet te wachten tot de eerste begrotingswijziging. De maatregelen in de eerste tranche passen bij de algemene doelstelling van het fonds. Versterking maatschappelijke infrastructuur: GS gaan dit samen met gemeenten onderzoeken om te kijken of er kansen zijn om zinvolle maatregelen voor deze sector te treffen. Men is benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek samen met de gemeenten naar mogelijke maatregelen. Wanneer iets niet goed uitvoerbaar blijkt te zijn, dan moet dat duidelijk vastgesteld worden, want er moet niet worden vastgehouden aan goedbedoelde maar onrealistische intenties.

Mw. **Van Meerten** (VVD) is blij met de voortgang van de uitvoering van motie 42, vooral met het oog op de huidige tweede coronagolf. Het opdelen van de gelden in tranches biedt veel speelruimte en flexibiliteit om op de actualiteit in te springen. Maar hoe ziet de governance van het fonds eruit? Gezien de samenwerking met private partijen moet deze optimaal transparant zijn en de controlerende en bijsturingsrol van PS moet geborgd worden. Graag de zienswijze van GS en van de andere fracties hierop. Men kijkt uit naar het uitgewerkte dekkingsvoorstel bij de eerste begrotingswijziging, waarin de uitgaven en dekking van het fonds als een geheel in de begroting moet terugkomen om te voorkomen dat alle bedragen verspreid in de begroting opgenomen worden, want dit bevordert de transparantie niet. In dit kader wordt aangesloten bij GL. De duurzaamheidsmaatregelen voor particulieren en bedrijven moeten zinnig en efficiënt zijn, zoals isoleren en zonnepanelen op platte daken, maar woningen moeten niet geforceerd van het gas afgehaald worden. Worden PS niet te ver op afstand gezet bij het fonds voor de culturele sector door het voorstel van GS om aan te sluiten bij de Bank voor behoud van Kunst en Cultuur in Amsterdam, een publiekprivaat grootstedelijk fonds dat als stichting opereert? Hoe kunnen de provinciale belangen goed gemanaged worden? De provincie als geheel moet van dit fonds kunnen profiteren, niet alleen Amsterdam. Ook culturele ondernemers die niet gesubsidieerd worden, moeten hierbij kunnen aansluiten. Er wordt een beter uitgewerkt plan voor dit bancaire fonds verwacht voordat de VVD zich kan aansluiten bij dit initiatief, want het is op dit moment te vaag.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) vreest dat de zwaarste klappen van de crisis met name onder de inwoners gaan vallen waardoor er nog meer steun nodig zal zijn. De SP kan zich vinden in het raamwerk voor de uitvoering, maar er moet wel tempo in, want er is haast geboden voor de bedoelde sectoren. Voor de eerste tranche is 17,5 miljoen euro vrijgemaakt, maar in welk tempo worden de overige 82,5 miljoen euro ingezet? In hoeverre zijn de sectoren – gezien de penibele financiële situatie – gebaat bij steun voor verduurzaming? Arbeidsmarkt technieksector: meer jeugd moet zich technisch laten scholen, vooral op mbo-niveau. Hoe

- 275 wordt de 3 miljoen euro besteed bij de aanpak van dit grote maatschappelijke probleem? De SP sluit zich aan bij eerdere opmerkingen over de financieel technische kant en over het beheer van de middelen, zoals naar voren gebracht door de VVD. Wie houdt er toezicht op een goede besteding van deze gelden?
- 280 Dhr. **Wagelaar** (PvdA) kijkt uit naar de verdere uitwerking van de eerste tranche. De groene maatregelen draaien vooral om het coronabestendig maken van de culturele sector door nieuwe werk- en innovatievormen. De uitvoering vindt plaats begin 2021. Maar wanneer begin 2021 misschien een vaccin beschikbaar komt en de coronacrisis uit het zicht verdwijnt, is het dan nog effectief om te investeren in deze innovaties? Graag een toelichting op de
- 285 stand van zaken van de bancaire fonds voor behoud van kunst en cultuur uit Amsterdam. Na de lancering van dit fonds in mei/juni is er geen aanvullende actuele informatie op de website beschikbaar. Niet alleen Amsterdam, maar de culturele sector in de gehele provincie moet ondersteund worden. Wordt de werkambassadeur ingezet bij het betrekken van meer jongeren bij de technische sector, het coördineren van maatregelen en het reeds bestaande
- 290 arbeidsmarktbeleid? Bieden GS mogelijkheden aan de groep jongeren die geen stageplek kunnen vinden? Het is de ambitie om mensen die nu hun baan verliezen, in te zetten voor de klimaattransitie. Hoe kunnen de maatregelen uit doel 1 bijdragen aan de ambitie uit doel 3?
- 295 Ines **Kostiç** (PvdD) is blij met de intentie om verduurzaming te koppelen aan de steunmaatregelen en het tranchesysteem, maar een integrale blik ontbreekt. IPBES roept dit jaar overheden op om slim om te gaan met steunmaatregelen. GS worden daarom verzocht bij te dragen aan versterking van duurzame en natuurpositieve activiteiten bij de uitwerking van de maatregelen voor versterking van natuur, groen en biodiversiteit. Deze mogelijkheden ontbreken vooralsnog in de brief van GS. Het is goed om bij monitoring en evaluatie de
- 300 effecten van de maatregelen voor verduurzaming mee te nemen, ook met het oog op versterking van een gezonde leefomgeving en het groen in de provincie (voor zover mogelijk). Er zijn volgens IPBES systeem breed fundamentele veranderingen nodig, zoals het verleggen van de focus van economische groei op andere aspecten. Het is daarom jammer dat GS zich enkel richten op sectoren die juist bijdragen aan economische groei. Er moet worden ingezet
- 305 op scholing en plaatsing richting sectoren die bijdragen aan de vergroeningstransitie. Dat is het juiste uitgangspunt. De aandacht voor de culturele sector wordt ondersteund, maar de visie op de rest van de maatschappelijke sector is ondermaats. Organisaties die zich inzetten voor dier, natuur en milieu moeten worden meegenomen in de uitwerking, evenals het inzetten op energiebesparing in het kader van de energietransitie. De meeste
- 310 duurzaamheidssubsidies zijn niet beschikbaar voor mensen met een kleine portemonnee. Hier moet rekening mee gehouden worden.
- Dhr. **Dekker** (FvD) is blij dat er geen lastenverhoging voor eigenaren en huurders voortvloeit uit het beschikbaar stellen van de gelden van de motie. Deze gelden worden voorgeschoten
- 315 en deze betalen zich later terug door energie- en kostenbesparing. Maar ondernemers die acuut hulp nodig hebben, zitten niet te wachten op zonnepanelen. Bij een revolverend fonds vloeien de gelden terug door opbrengsten of door leningen met rente en aflossing om opnieuw te worden geïnvesteerd. Het is echter onduidelijk of en wanneer de gelden terugkomen. Een revolverend fonds is daarom een complex thema voor rekenkamers en
- 320 accountants en dus ook voor PS. Van de eerste tranche van 17,5 miljoen euro is 7 miljoen euro revolverend, 9,5 miljoen euro is rechtstreekse subsidie en 1 miljoen euro betreft overhead/uitvoeringskosten. Veel maatregelen worden vormgegeven samen met gemeenten.

325 Het positieve effect voor de zwaar getroffen sectoren is mager zo niet geheel afwezig, want er wordt 100 miljoen euro beschikbaar gesteld om de eigen klimaatplannen van de provincie te realiseren. Wie is hiermee geholpen? Voorgesteld wordt de fondsstructuur te verlaten en het revolverende karakter los te laten. Er moet in ieder geval meer helderheid geboden worden op de governance, de financiering en de speerpunten van de programma's. Hierbij sluit men aan bij de kritiek van de VVD. GS worden verzocht deze serieuze vraagstukken te heroverwegen en in de eerste begrotingswijziging te verwerken.

330

De heer **Klein** (CU) verzoekt meer inzicht in de verdeling en financiering van het fonds van 100 miljoen euro in tranches, dat bijdraagt aan een groen en duurzaam herstel. De gelden die worden ingezet voor de culturele en maatschappelijke sectoren, moeten bijdragen aan herstel en het mag geen verkapte noodsteun zijn. Hoe wordt de culturele sector geholpen met een
335 duurzaam herstel? GS worden verzocht dit goed te onderbouwen. Is er een bepaalde doelstelling vastgesteld die ziet op de verhouding tussen wel en niet revolverend en met welke snelheid komt het geld weer terug? Voor de maatschappelijke sector wordt in gesprek gegaan met gemeenten, maar anders dan bij het noodfonds moet expliciet naar de brede culturele sector gekeken worden, dus inclusief dorpshuizen en lokale verenigingen die buiten
340 de boot vielen bij het eerste noodfonds. De herscholing van technisch personeel is heel belangrijk, de nieuwe initiatieven en creatieve ideeën zoals de oriëntatie- en sollicitatievouchers, worden van harte ondersteund.

Gedeputeerde **Pels** reageert als volgt op de vragen over het herstelfonds. Het fonds is gericht
345 op de effecten op de langere termijn – dus niet enkel gericht op de directe effecten maar op de langdurige effecten van de economische crisis – en hiermee loopt de provincie voorop in het land. Er is daarom veel aandacht voor dit initiatief. Wel moet het zodanig gebeuren dat PS en ook de inwoners een goede controle kunnen uitoefenen. Intern is onderzocht of er dekking kon worden gevonden binnen de eigen reserves en begroting en dat is mogelijk gebleken. Er
350 worden reserves ingezet die eigenlijk bedoeld zijn voor andere doelstellingen, dat is de reden waarom de gelden weer moeten terugstromen zodat deze uiteindelijk kunnen worden besteed aan de oorspronkelijke doelen. Daarom stellen GS voor om bij de eerste begrotingswijziging oplossingen voor de dekking aan te bieden. De eerste tranche wordt breed besteed, ook om te onderzoeken waar de provincie de meeste steun kan bieden en effect kan sorteren. De
355 inzet voor woningcorporaties wordt niet gedekt uit motie 42, maar hiervoor bestond al een regeling, waarmee men kan onderzoeken of deze doelgroep in volgende tranches moet worden ondersteund. Particulieren moeten voor de verduurzaming van woningen vooral ontzorgd worden – de financiering hiervan is een taak van het Rijk – en daarbij kan de provincie een grote rol spelen. Er is een raamwerk voorgelegd op basis waarvan elke
360 afzonderlijke maatregel wordt uitgewerkt. Zodra de regelingen zijn afgerond, wordt hierover uitgebreid met PS gesproken en met enige regelmaat zal naar het geheel van het fonds worden gekeken. Eind maart 2021 is de eerste tranche wellicht weggezet, een goed moment om met PS het gesprek aan te gaan over de uitwerking.

365 Mw. **Van Meerten** (VVD) vraagt of GS de invulling van de governance structuur bedoelen of dat hierover enkel het gesprek aangegaan wordt, want dat zou onvoldoende zijn.

Gedeputeerde **Pels** meldt dat voor dit fonds niet een specifieke governancestructuur neergezet wordt, dus als er middelen voor een maatregel worden vrijgemaakt, zullen PS
370 hierover besluiten. Voor specifieke maatregelen voor een bepaalde partij wordt de governance

samen vormgegeven, maar de regeling is nog niet voldoende uitgewerkt om te laten zien hoe dit er precies uit gaat zien. Belangrijk is dat het gesprek tussen PS en GS geborgd is. Ook al zou Covid 19 in 2021 onder controle zijn door een vaccin, dan betekent dat niet dat alle economische gevolgen meteen opgelost zijn. De huidige crisis zal nog jarenlang grote economische gevolgen hebben. Men hoopt de maatregelen per 1 januari weg te gaan zetten. Verwacht wordt dat de tweede tranche in 2021 beschikbaar komt.

Dhr. **Dekker** (FvD) vraagt naar het criterium voor doelmatigheid. Is dat wie de meeste steun nodig heeft of hoe optimaal wordt bijgedragen aan de CO2-doelstellingen?

Gedeputeerde **Pels** meldt dat PS als opdracht hebben gegeven om te zoeken naar een optimale combinatie, dus steun verlenen waar nodig maar gelijktijdig met een positieve bijdrage aan verduurzaming. Beide doelstellingen hoeven elkaar niet uit te sluiten en juist de combinatie kan heel effectief zijn. Het is belangrijk om toe te werken naar meetbare kengetallen per maatregel door middel van een goede monitoring. PS worden hierover geïnformeerd. Er moet echt effect kunnen worden gesorteerd, waarbij ook de omvang en de focus van de eigen organisatie van belang is. De voorzichtigheid van GS wordt onder andere veroorzaakt door het feit dat voorkomen moet worden dat er straks meer uitvoeringskosten ontstaan dan dat het geld wordt toegekend aan organisaties waar het echt om gaat. Daarom moet samen met gemeenten worden opgetrokken, maar deze gesprekken moeten nog gevoerd worden.

Ines **Kostiç** (PvdD) vraagt of de verduurzamingseffecten – niet alleen voor energie, maar ook voor vergroening, natuur en milieu – in beeld worden gebracht bij de monitoring en evaluatie.

Gedeputeerde **Pels** antwoordt ontkennend. Een duidelijke opgave van de motie is monitoring op CO2-reductie, en dat is iets anders dan een brede monitoring op andere doeleinden zoals de effecten op de natuur. Dit valt buiten de opdracht van de motie die een focus heeft op de genoemde doelen in de brief van GS. Voor de brede effecten op de natuur dient de provinciale begroting geraadpleegd te worden. De gesprekken met Amsterdam en betrokken partijen over de inzet van gelden voor de culturele sector in de gehele provincie bevinden zich nog in de oriënterende fase. Uiteraard mag dit brede initiatief niet alleen gericht zijn op Amsterdam, maar komt ten goede aan de gehele provincie. Toen PS de motie aannamen, was de nood erg groot en helaas is dat nog steeds het geval door de tweede coronacrisis. De culturele sector heeft inderdaad ook reguliere steun nodig, maar daarvoor leent dit herstelfonds zich niet. In het kader van motie 41 over het noodfonds zal hierop teruggekomen worden.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) benadrukt dat met elkaar gesproken zal worden over de uitvoering van motie 41. Wellicht moeten GS zelf nagaan of de geboden oplossing nog geschikt is om de problemen op te lossen omdat de situatie voor de culturele sector nu veel ernstiger is geworden. Is de gedeputeerde het hiermee eens? Van Amsterdam kan toch niet verwacht worden dat zij zich zorgen maken over culturele instellingen in de gehele provincie? Hoe kijkt de gedeputeerde hiernaar?

Gedeputeerde **Pels** komt terug op de heroriëntatie van de doelen in 2021 in het kader van motie 41 waarover het gesprek met PS wordt aangegaan. De culturele sector put de eigen reserves uit en het geld voor de gewenste verduurzaming ontbreekt, daarom moet gezamenlijk worden beoordeeld wanneer de nood stopt en het herstel aanvangt in die sector.

De eerste tranche is een instrument om te kijken wat wel of niet haalbaar is voor deze sector.
420 De gedeputeerde ervaart dat Amsterdam en andere gemeenten zich heel betrokken voelen bij instellingen in andere gemeenten in de provincie, want die zijn allemaal afhankelijk van elkaar. Amsterdam zal hierover zeker samen met de provincie willen nadenken en zodra het concreter wordt, wordt ook met andere gemeenten weer in gesprek gegaan.

425 Mw. **Van Meerten** (VVD) vraagt of de gedeputeerde het ermee eens is dat bij deelname aan een fonds, de rol van de provincie wijzigt, omdat men dan een van de partijen is die hierover besluit. Hoe kunnen de belangen van de provincie veiliggesteld worden en wat wordt de rol van PS?

430 Gedeputeerde **Pels** bevestigt dat wanneer men gaat samenwerken met andere partijen, er een andere overlegstructuur ontstaat dan wanneer GS en PS met elkaar overleggen. Wanneer men serieus gaat nadenken over de effectiviteit van dit instrument, zullen GS terugkomen bij PS om de kaders mee te geven voor het fonds. Het moet niet zo zijn dat ingezet wordt op een herstelmaatregel terwijl het eigenlijk om verkapte noodsteun gaat. Daarom stelt zij voor om
435 de noodsteun aan de orde te stellen bij het gesprek over motie 41. Er wordt nu gekeken naar het effect van de maatregelen en het multiplier effect. Het gaat niet alleen om maatregelen waarvan het geld zeker terugkomt, maar ook om maatregelen in combinatie met die van andere overheden waardoor het effect veel groter wordt omdat er meer geld kan worden vrijgemaakt. Bij de eerste begrotingswijziging komen GS terug op de effectiviteit van de
440 maatregelen. Gemeenten zijn verzocht aan te geven of naast de culturele sector sprake is van andere sectoren waar de problemen groot zijn, maar de gemeenten laten weten dat de huidige Rijksmiddelen voorlopig voldoende zijn – zoals voor sport en dorpshuizen – of gemeenten pakken zelf problemen van kleinere omvang op. Het geld voor verduurzamingsmaatregelen wordt breed uitgezet voor maatschappelijke organisaties en voor
445 gemeenten, vooruitlopend op de herstelfase na de crisis. Dit wordt samen met gemeenten uitgewerkt.

Ines **Kostiç** (PvdD) benadrukt dat de motie ziet op verduurzaming van de gebouwde omgeving en hiermee wordt vergroening van de gebouwde omgeving niet uitgesloten, dat kan dus ook
450 de natuurinclusiviteit betreffen. Moet hiervoor wellicht een motie ingediend worden?

Gedeputeerde **Pels** meldt dat GS zich richten op de verduurzaming aan de bouwkant (isoleren en zonnepanelen) en niet op natuurinclusiviteit, mede omdat hiermee veel banen gemoeid zijn. Aan deze focus wordt vastgehouden.

455 Gedeputeerde **Zaal** meldt dat met het herstellfonds nieuwe banen worden gecreëerd en daarbij is de inzet van werkgevers van groot belang. Daarom wordt met werkgevers- en werknemersorganisaties en het onderwijs gesproken over het vormgeven van het beleid en over de wijze waarop de technische sector kan worden geholpen om voldoende technisch
460 personeel aan te trekken. Na deze gesprekken zal een subsidieregeling worden opgesteld. De rol van de provincie in deze is coördinerend om partijen met elkaar in gesprek te brengen over bijvoorbeeld herscholingsopgaven. De werkambassadeur kan hierbij als een soort ‘oliemannetje’ ingezet worden. Onder punt 3 wordt genoemd – in samenspraak met UWV en werkgevers – het behoud en creëren van BBL en BOL-trajecten als oplossing van knelpunten.

465

Tweede termijn

- 470 Dhr. **Heijnen** (CDA) is tevreden met de antwoorden van GS. Het is goed om in de eerste tranche te kijken naar een brede toepassing van het budget, maar daarna moet er echt een sterke focus worden aangebracht. Ook andere partijen brengen accenten aan, maar ook hier geldt dat 'niet alles kan'. Men ziet uit naar de financieringsvoorstellen en de kengetallen om de inzet van de gelden concreet te kunnen meten, hoewel dat niet een doel op zichzelf moet zijn, want het gaat om het creëren van impact.
- 475 Mw. **Kapitein** (D66) is blij met de toezegging dat PS regelmatig worden geïnformeerd over de stand van zaken van de governance. Men kijkt uit naar meetbare kengetallen, hoewel extra bureaucratie voorkomen moet worden. Het verschil tussen een nood- en herstelmaatregel is nu duidelijk en het multipliereffect wordt zeker ondersteund, hoewel revolverend niet volledig haalbaar zal zijn.
- 480 Dhr. **Zaal** (GL) is blij met de snelheid waarmee de motie wordt uitgevoerd. In maart kan men een volgende informatieronde tegemoetzien met meer zicht op het fonds als geheel, de financiële techniek en de kengetallen per maatregel. Daarnaast verzoekt GL ook een kengetal voor de effectiviteit van het gehele fonds te definiëren.
- 485 Dhr. **Hoogervorst** (SP) ondersteunt het initiatief om meer dan 3 miljoen euro beschikbaar te stellen voor scholing van technische studenten. Hoe groot is het bedrag dat concreet wordt ingezet om te stimuleren dat meer mensen kiezen voor de techniek?
- 490 Mw. **Van Meerten** (VVD) kijkt uit naar de kengetallen, de financiële techniek en de bespreking van de maatregelen.
- 495 Ines **Kostiç** (PvdD) meent dat men veerkrachtiger uit de crisis komt wanneer natuur, groen en dieren extra worden beschermd en dat is nu niet het geval met het huidige raamwerk waarmee 100 miljoen euro wordt geïnvesteerd in activiteiten die niets bijdragen aan vergroening en milieu. GS hebben motie 42 qua verduurzaming beperkt geïnterpreteerd, terwijl deze interpretatie in de komende maanden juist breed moet worden gehanteerd, zodat niet alleen wat kan, maar ook wat moet wordt gerealiseerd.
- 500 Dhr. **Dekker** (FvD) vindt het debat teleurstellend vanwege de veelheid van maatregelen waarvan de effectiviteit op het gebied van CO2 en economisch herstel ondermaats is. Het raamwerk is een bestuurlijke draak geworden die beperkingen oplegt aan PS als controlerend orgaan. Het is een fopfonds.
- 505 Dhr. **Klein** (CU) sluit zich aan bij D66.
- 510 Gedeputeerde **Zaal** meldt dat de eerste tranche samen met de partners in de sector wordt uitgewerkt, daarom kan nu nog niet concreet worden aangegeven waaraan de gelden worden besteed. Dit maakt onderdeel uit van het overleg met PS, zoals aangegeven door gedeputeerde Pels.
- Gedeputeerde **Pels** steunt de voorgestelde focus van het CDA op het besteden van de gelden en deze niet versnipperd in te zetten. De financiële verwerking van de gelden wordt opgenomen in de P&C-cyclus. De inhoudelijkheid van de uitwerking wordt gezamenlijk

515 besproken gelijktijdig met de bespreking van de eerste begrotingswijziging. Zij zegt toe om
te verkennen of een relatie kan worden gelegd met kengetallen uit de impactanalyse, die dient
als terugkoppeling op de jaarrekening. Een groot deel van de middelen van de motie is juist
bestemd om de grote klimaatcrisis te beperken en/of te voorkomen, daarom is de bijdrage
520 van de PvdD onbegrijpelijk, want er wordt alles aan gedaan om de Covid-crisis te combineren
met de klimaatcrisis en het beperken van de CO₂-uitstoot.

Ines **Kostiç** (PvdD) vraagt hoe wordt verzekerd dat de gelden niet leiden tot natuur- en milieuschade.

525 Gedeputeerde **Pels** meldt dat er wordt gewerkt aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving en het daadwerkelijk verkleinen van de CO₂-uitstoot. Hierdoor ontstaat minder schade aan milieu en natuur. In antwoord op FvD, er is geen sprake van een foponds, het fonds wordt ingezet voor het ledigen van de grote nood in de maatschappelijke sector.

530 Dhr. **Dekker** (FvD) vraagt of de gedeputeerde het ermee eens is dat het een suboptimale aanpak betreft, zowel voor de installatiesector als voor de aanpak van CO₂. De effectiviteit van de combinatie is niet zichtbaar.

Gedeputeerde **Pels** erkent dat de opgave complex is om in de bebouwde omgeving aan de slag te gaan, niet alleen met vermindering van CO₂ maar ook om ervoor te zorgen dat iedere Noord-Hollander straks zijn energierekening nog kan betalen.

540 De **voorzitter** constateert dat de commissie het goede begin op prijs stelt, maar dat zij graag in gesprek wil blijven met GS over de uitwerking. Dit zal o.a. gebeuren bij de 1^e begrotingswijziging waarvan de behandeling voorzien is in de commissie EFB van 15 februari 2021.

4.b. Voordracht begroting 2021 en Memorie van Antwoord

545 Dhr. **Heijnen** (CDA) heeft geen opmerkingen over de begroting 2021. Het CDA zal in de politieke beschouwingen op de begroting in de PS-vergadering nader ingaan op de inhoudelijke beoordeling en wellicht moties en amendementen indienen.

550 Mw. **Kapitein** (D66) begrijpt dat het niet te vermijden is dat de eerste begrotingswijziging in 2021 grote impact zal hebben, mede vanwege de verwerking van motie 42. Het overzicht van de bestedingsplannen van de bestemmingsreserves wordt zeer gewaardeerd. Men kijkt uit naar de agenda bestuurlijke vernieuwing en burgerparticipatie en men verwacht meer online activiteiten, want in coronatijden leert men dat online wel veel mogelijk is. Daarom wordt de participatieambassadeur veel succes gewenst volgend jaar. Het stoort dat niet alle informatie
555 over verbonden partijen even zorgvuldig wordt weergegeven, bij de jaarrekening is hierover gesproken. In deze begroting ontbrak het deelnemersbelang van de provincie bij diverse verbonden partijen. Graag meer aandacht hiervoor. Het is positief dat de provincie bedrijven ondersteunt bij de internationalisering en dat er steeds meer data gedreven gewerkt wordt. Blijft er genoeg geld over voor onderwaterarcheologie na het conserveren van de jurk,
560 enerzijds vanwege de educatieve functie en anderzijds voor het aantrekken van hoogwaardig toerisme? Hoe zit het met het budget voor de conservering van vindplaatsen en historische

scheepswrakken? Dit is niet terug te vinden in de tekst voor 2021. Hoeveel geld is voor dit programma beschikbaar? De voordracht wordt ondersteund.

565 Dhr. **Zaal** (GL) is blij met deze prima begroting en met het bieden van meer transparantie over de benutting van doelreserves. Hierdoor krijgen PS meer zicht op de aanwending en uitputting van de reserves. Het is goed om voor de begroting 2022 de concrete operationele doelen te herijken, want soms zijn deze nietszeggend, bijvoorbeeld wanneer het aantal bijeenkomsten wordt vermeld in plaats van dat wordt ingegaan op de effectiviteit. Soms passen de doelen
570 niet meer bij de huidige agenda. Wat gebeurt er met de opcenten gezien de coronacrisis en wat gaat het Rijk besluiten over het Provinciefonds? Hanteren GS scenario's om deze onzekerheden tegemoet te treden?

Dhr. **Hartog** (VVD) constateert dat de begroting structureel en meerjarig in evenwicht is, maar
575 welke gevolgen heeft de uitvoering van motie 42 hierop? Kan de gedeputeerde hierop reflecteren? Kwantificering van risico's/simulaties: in 50% van de gevallen is het risico 7,9 miljoen euro of minder terwijl in 99% van de simulaties het risico 25 miljoen euro of minder is. Hoe kijken GS naar het feit dat naarmate er meer simulaties worden gedaan, er een hoger risico ontstaat? Goed dat er meer inzicht komt in de verbonden partijen. De besteding van de
580 bestemmingsreserves/vraag 210 HIRB: zijn er bijzonderheden te verwachten of gaat men het redden met de beschikbare middelen? Vraag 209, bijeenkomsten verduurzaming van de monumenten: wat wordt verstaan onder de hybride vorm waarvoor gekozen zal worden? De voordracht wordt ondersteund.

585 Dhr. **Hoogervorst** (SP) is tevreden met de vorm van de begroting en de steeds betere weergave van de financiële situatie van de provincie, mede dankzij de bijdrage van PS over de jaren heen. Kan de gedeputeerde reflecteren op de eerder vastgestelde cijfers in de begroting in relatie tot de huidige coronacrisis? De SP is verbaasd over de kredietverhoging afslag A9 Heiloo, want het krediet is al een aantal keren verhoogd en hierdoor worden de financiële
590 problemen van gemeenten nog groter. Hoe kan dit gerijmd worden met de kritieke financiële situatie van gemeenten zoals weergegeven in de brief van GS? Het provinciale vermogen daalt langzaam, zijn GS al bezig met een zorgvuldige voorbereiding en hoe worden PS hierin betrokken?

595 Dhr. **Zoon** (PvdD) sluit zich aan bij het CDA.

Dhr. **Dekker** (FvD) is tevreden met de begroting en dankt met name voor het overzicht van de bestedingsplannen van de bestemmingsreserves. Verzocht wordt om een meer expliciete analyse van de onderuitputting van het afgelopen jaar voor te leggen evenals welke aanpak
600 wordt gehanteerd om dit probleem de komende jaren te verminderen. Hoe worden revolverende fondsen in de risicoparagraaf meegenomen?

Dhr. **Carton** (PvdA) is blij met de huidige vorm van de begroting en is tevreden over de inhoud. Op de beleidsindicatoren wordt op een later moment teruggekomen in de commissie.
605 Een doorkijk naar de binnenkort te verwachten begrotingswijzigingen wordt ondersteund, evenals de door corona te verwachten aanvullende begrotingswijzigingen in 2021. Een half miljoen studenten heeft door corona problemen met het afronden van de studie en er is een groot tekort aan stageplekken voor hbo-studenten. Zijn hier in de provincie extra stappen

610 voor nodig en wat is de rol van de werkambassadeur hierbij? Deze studenten zijn hard nodig in de techniek.

Dhr. **Klein** (CU) is blij dat voor 2021 een positief begrotingsresultaat – zelfs inclusief de verwerking van motie 41 – wordt verwacht. Deze kabinetsperiode wordt de uitkering voor het Provinciefonds bevroren, maar na de verkiezingen in maart 2021 ontstaat er een risico voor
615 zowel de Rijks- als provinciale begroting. Hoe kijken GS hiernaar? Het overzicht van de bestedingsplannen van reserves is een nuttig instrument voor PS.

Gedeputeerde **Pels** antwoordt als volgt. De onzekerheden rond corona en de effecten voor 2021 en de midden en lange termijn door verschuivingen in bepaalde sectoren en
620 ontwikkelingen voor het provinciefonds en het voorkomen van onderuitputting – factoren die allemaal met elkaar samenhangen – noodzaken tot een nog strakkere sturing door GS. Als gevolg hiervan zullen nog meer wijzigingen in de begroting doorgevoerd moeten worden. Via het IPO is een strategiegroep gevormd om te spreken over de verdeling en de hoogte van het provinciefonds, evenals over de ontwikkelingen voor de opcenten. De gedeputeerde neemt
625 deel aan deze strategiegroep en al eerder is toegezegd om PS te informeren zodra de scenario's meer uitgekristalliseerd zijn. Informatie verbonden partijen/deelnemersbelang: GS hebben reeds toegezegd dat het deelnemersbelang in de jaarstukken 2020 op juiste wijze zal worden verwerkt. Daarom is al eerder afgesproken om nog vaker met PS te overleggen. De middelen in het coalitieakkoord voor onderwaterarcheologie komen aan de orde in het BOB-
630 model voor cultuur maar blijven hiervoor wel beschikbaar. Indicatoren en doelen: er is een eerste slag geslagen door het laten vervallen van een aantal minder belangrijke indicatoren. GS komen met een aanvullend voorstel ter bespreking met PS. De middelen voor motie 42 worden verwerkt bij de eerste begrotingswijziging 2021. Aan de uitgavenkant zullen ter dekking extra middelen worden opgevoerd. Het betreft hier echt een midden tot lange termijn
635 verhaal. Deze middelen die nu worden geïnvesteerd, zullen op een later moment weer terug moeten vloeien zodat de reserves meerjarig in stand blijven om de vastgestelde doelen van deze reserves te realiseren. In 2021 wordt niet een groot gat verwacht dat gedicht moet worden, het gaat juist om het op de lange termijn realiseren van de gestelde doelen. Er wordt schriftelijk gereageerd op de vraag over de risicoparagraaf en hoe de verschillende modellen
640 tot stand komen en gewogen worden. Hybride bijeenkomsten bestaan uit sprekers op locatie en via digitale deelname. Het wegen van revolverende fondsen in de risicoparagraaf: van elk fonds wordt een risico-inschatting uitgevoerd en meegenomen in de algemene risicoanalyse.

Gedeputeerde **Zaal** meldt dat de gemeenteraden bepalen hoe de gemeentelijke middelen
645 worden besteed. De provincie constateert enkel of gemeenten een sluitende begroting presenteren.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) constateert dat veel gemeenten het financieel heel moeilijk hebben, daarom is het onbegrijpelijk dat er geen signaal wordt gegeven aan gemeenten – bijvoorbeeld
650 aan de gemeente Heiloo – om op te passen voor de financiële situatie vanwege het opzij moeten zetten van veel geld voor een project zoals de afslag A9 Heiloo. Kunnen GS een signaal afgeven dat dit onverantwoord is?

Gedeputeerde **Zaal** meldt dat de provincie zich niet bemoeit met de besteding van de
655 gemeentelijke middelen, dat is aan de gemeenteraad, tenzij er geen sluitende begroting kan worden opgesteld. HIRB onderuitputting: in 2020 was de HIRB een groot succes en de regeling

wordt volgend jaar opnieuw opengesteld. De resultaten moet men afwachten. De provincie is in gesprek met het bedrijfsleven en het onderwijs om voldoende stageplaatsen te creëren zodat de aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs in stand blijft. De provincie kan niet zelf stageplaatsen creëren.

Tweede termijn

Mw. **Kapitein** (D66) vraagt of het inderdaad zo is dat de provincie actief blijft in het Rijksprogramma onderwaterarcheologie en bij het redden van historische scheepswrakken. Zijn de gelden voor de jurk extra of maken deze onderdeel uit van het budget van 1,2 miljoen euro en resteert dan slechts 200.000 euro?

Gedeputeerde **Pels** meldt dat het Rijk haar rol oppakt bij de borging van historische scheepswrakken. De provincie is betrokken wanneer een wrak naar de oppervlakte komt en bij het conserveren hiervan. Binnen het budget onderwaterarcheologie zijn voldoende middelen beschikbaar voor deze rol in 2021. Voor de jurk waren de middelen reeds gereserveerd in de vorige periode met een extra bijdrage uit het budget onderwaterarcheologie. In de brief staat beschreven hoe de bijdrage specifiek is opgebouwd.

De **voorzitter** meldt dat het advies van de commissie in de vorm van het verslag wordt toegevoegd aan de stukken voor de agenda van PS van 9 november a.s.

5. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

Er zijn geen vragen.

6. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

Er zijn geen vragen.

7. Rondvraag portefeuille mw. Pels en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

Dhr. **Zaal** (GL) refereert aan punt 13.c, de brief over de rol van de provincie als werkgever bij duurzaam doorpakken. Diversiteit is niet alleen maatschappelijk belangrijk, maar is ook noodzakelijk om goede mensen te kunnen aantrekken voor de organisatie. Hij wenst GS veel succes bij het realiseren van de ambitie die in de brief verwoord is.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) refereert aan de motie van een aantal maanden geleden voor het verlenen van steun aan de voedselbanken. Zien GS nu de noodzaak om actie te nemen?

Dhr. **Zoon** (PvdD) sluit zich aan bij GL.

Gedeputeerde **Pels** dankt voor de complimenten. Zij is vorige week op bezoek geweest bij de voedselbank Amsterdam die de 14 regionale voedselbanken in de provincie ondersteunt bij de distributie van voedsel. Bij bezoeken aan andere voedselbanken bleek dat er nog steeds behoefte bestaat aan meer vrijwilligers en dat er zorgen zijn over de voedselinzameling in de komende weken. De social media kanalen zijn door de provincie ingezet om voor beide problemen aandacht te vragen en daarvoor wordt ook een beroep gedaan op de Statenleden

705 om dezelfde aandacht te genereren en acties te organiseren. Over voedselverspilling en de rol van de voedselbanken hierbij kan gesproken worden bij de actieagenda Circulaire Economie in het eerste kwartaal 2021.

710 8. A-agenda IPO, ICT en data en subsidies algemeen (EFB-onderwerpen portefeuille gedeputeerde Stigter)

8.a Statenvoordracht Begroting 2021 IPO & Bij12

De **voorzitter** meldt dat mw. Er aanwezig is om eventuele vragen te beantwoorden.

715 Mw. **Er** (GL) meldt dat het vanwege de P&C-cyclus van IPO niet mogelijk is om de begroting tijdig aan te leveren zodat PS hierover kan besluiten alvorens de begroting IPO definitief in de algemene vergadering wordt vastgesteld. Alle provincies hebben aandacht gevraagd voor dit knelpunt. De volgende keer zal IPO erop inzetten om dit probleem op te lossen.

720 Dhr. **Kanik** (D66) vraagt of het mogelijk is om in 2021 de begroting IPO en BIJ12 wel tijdig aan te leveren, zodat PS deze kunnen beoordelen voordat de algemene vergadering hier definitief over besluit. Er wordt niet echt een keuze aangeboden in de beleidsterreinen in de begroting. Er worden vooral beschrijvingen gegeven van welke acties worden genomen en doelen worden niet concreet omschreven. Waarom is voor een negatieve benadering gekozen en niet voor een beleid met meer keuzemogelijkheden voor PS? Komt er halverwege 2021 een update van de stand van zaken van de beleidsterreinen? Cultuur is het ondergeschoven kindje van de begroting, terwijl deze zo hard is geraakt door corona. In IPO-verband wordt er niet veel aan gedaan, waardoor de indruk bestaat dat iedere provincie op zichzelf is aangewezen om aandacht bij het Rijk af te dwingen. Klopt deze indruk?

730 Dhr. **Zoon** (PvdD) vindt het met het oog op de bestrijding van schade door in het wild levende dieren goed dat Faunazaken versterking gaat geven aan het kennis- en expertisecentrum, mede als contragewicht tegen de FBE die wettelijk een andere rol heeft. BIJ12 geeft ook advies over niet dodelijke verjagingsmethoden, de PvdD verzoekt daarom de verplichting om bij verjaging ondersteunend afschot minimaal twee keer per week te moeten schieten, te verwijderen. BIJ12 heeft middelen beschikbaar om onderzoek te doen naar diervriendelijke verjagingsmethoden, maar in de begroting is dit budget gedeeld met de maatschappelijke adviesraad Faunaschade. Nog niet 2% van het bedrag wordt aan onderzoek besteed, dat toont een scheve verhouding. Het EU Landbouwakkoord van afgelopen week betekent een verslechtering en slechts in samenwerking met IPO kan de transitie met EU-ondersteuning in de provincies verbeterd worden. PS moeten betrokken worden bij het nationaal strategisch plan voor een gemeenschappelijk landbouwbeleid dat uitgewerkt gaat worden door het IPO.

740 Dhr. **Zaal** (GL) vindt het een hamerstuk. De volgende aandachtspunten worden meegegeven aan IPO omdat deze thema's in alle provincies een rol spelen, namelijk ontwikkelingen in het OV door de afname van reizigersaantallen en inkomstenderving en minder aanbod van bussen en treinen. De procedures voor nieuwe OV-concessies lopen vast, omdat OV bedrijven niet durven in te schrijven vanwege de grote onzekerheden. Misschien kan een gecoördineerde inzet een kaalslag voorkomen. De digitale infrastructuur behoort nu tot de eerste levensbehoefte met het oog op de intensivering van het thuiswerken. Alle provincies ervaren gaten in de digitalisering, wellicht kan IPO ook hier waarde toevoegen.

Mw. **De Groot** (SP) wil dat wordt afgezien van biobrandstoffen van houtige massa. Welke besparing levert dit op bij het IPO? Wat is de rol van het IPO als gemeenten en provincie ervoor kiezen allerlei projecten met een groot ruimtelijk beslag en grote inname van
755 duurzame energie maar met geringe werkgelegenheid uit te voeren? Hierbij kan gedacht worden aan datacentra die meer werkgelegenheid en minder ruimtebeslag moeten gaan opleveren. De vrijetijdseconomie moet volledig anders ingericht worden, want hetgeen tot voor kort gebruikelijk en haalbaar was, zal niet meer gelden na corona. Voorgesteld wordt om een deel van de post Strategische Kennisfunctie of van de post Vitale Vereniging naar cultuur
760 over te hevelen. Waarom wordt 260.000 euro voor de Strategische Kennisfunctie gehandhaafd, terwijl juist sprake zou moeten zijn van een heroverweging met het oog op de gevolgen van corona? De begroting is in een oogopslag duidelijk en de begroting BIJ12 is al in december vastgesteld. Daar kan niets meer aan veranderd worden.

765 Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat de IPO-begroting al door het college én door het IPO-bestuur is vastgesteld. Hij zal daarom wederom het signaal meegeven om er in het vervolg voor te zorgen dat er een goed proces wordt doorlopen zodat PS hierover kunnen spreken voordat de begroting wordt vastgesteld in de algemene vergadering. Biomassa maakt geen onderdeel uit van de IPO-begroting, dat geldt ook voor de datacenters. De opmerkingen van
770 de PvdD worden meegegeven aan de verantwoordelijke gedeputeerde.

Mw. **Er** (GL) zal de inhoudelijke opmerkingen van de commissie meenemen naar de algemene vergadering. Wanneer de begroting niet wordt goedgekeurd, dan ontstaat er een impasse. Wel zal worden benadrukt dat de begroting de volgende keer op tijd moet worden aangeboden,
775 om te voorkomen dat de begroting niet kan worden goedgekeurd door de provincies.

Dhr. **Kanik** (D66) begrijpt deze uitleg, D66 had niet het voornemen om de begroting niet goed te keuren. De twee gestelde vragen zijn nog niet beantwoord.

780 Mw. **De Groot** (SP) keurt de begroting niet goed, omdat men niet kan instemmen met het lage budget voor cultuur dat zou kunnen worden aangevuld vanuit de post Strategische Kennisfunctie of vanuit de post Vitale Vereniging.

Dhr. **Zoon** (PvdD) vraagt zich af welke sturing kan worden meegegeven voor de uitvoering. Hij
785 verzoekt dit te bespreken in de PS-vergadering, zodat er eventueel moties kunnen worden ingediend. De PvdD stemt in met de begroting.

Mw. **Er** (GL) neemt alle opmerkingen van de commissie mee naar de algemene vergadering van het IPO, hoewel zij niet alle vragen inhoudelijk kan beantwoorden. De algemene
790 vergadering keurt de begroting wel of niet goed maar veel zaken lopen via het bestuur. Voor het inhoudelijke deel is gedeputeerde Stigter verantwoordelijk. Zij zal in de algemene vergadering melden dat Noord-Holland in meerderheid (muv de SP) instemt met de begroting.

Gedeputeerde **Stigter** is namens het college af en toe best kritisch op het IPO, maar
795 uiteindelijk kunnen de gestelde prioriteiten in de begroting wel ondersteund worden. Ten aanzien van cultuur is gemeld dat er veel activiteiten plaatsvinden op provinciaal niveau, maar interprovinciaal is dat minder vanwege het ontbreken van samenwerking tussen de provincies. Het budget voor cultuur is echt minimaal en dient niet verlaagd te worden. Digitalisering is een belangrijk thema in de interprovinciale samenwerking, mede met het oog op de grote

800 gezamenlijke inkoopkracht van alle provincies en het bewaken van de privacywetgeving. In
IPO-verband is een ambitiedocument vastgesteld, de IDA, de Interprovinciale Digitalisering
Agenda. De financiële doorvertaling komt op een ander moment terug. De IPO-raakvlakken in
de verschillende portefeuilles zijn een thema om aan de orde te stellen bij de inhoudelijke
805 discussie met PS. Alle opmerkingen van de provincies kunnen worden ingebracht in de
algemene vergadering, maar worden niet gewogen.

Het **CDA, FvD, PvdA** vinden het een hamerstuk.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als bespreekstuk wordt doorgeleid naar PS gezien
810 het voornemen van de PvdD om wellicht een motie in te dienen en het niet instemmen met de
begroting door de SP.

9. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke
aangelegenheden en Europa

815 Er zijn geen vragen.

10. A-agenda Financiën

10.a. Voordracht Controleprotocol controle jaarrekening 2020

De **voorzitter** constateert dat de voordracht unaniem als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS.
820

11. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 16.20 uur.

825 12. C-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk
Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)

13. C-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB
onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)

14. C-agenda IPO, ICT en Data en Subsidies algemeen (EFB onderwerpen portefeuille
gedeputeerde Stigter)

830 15. C-agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen, Public
Affairs, Communicatie, Concern Control, Juridische Zaken, Archief, PS- en GS zaken (EFB
onderwerpen portefeuille CdK Van Dijk)

15.a Juridische Zaken: Brief GS aan PS inz. Jaarverslag Hoor- en adviescommissie 2019

835 16. C-agenda Algemeen